

Az ismeretkör: Óvodai gyakorlat

Kredittartománya: 8 kredit

Tantárgyai:

- 1) Óvodai gyakorlat 1.
- 2) Óvodai gyakorlat 2.
- 3) Óvodai gyakorlat 3.
- 4) Óvodai gyakorlat 4.

Tantárgy neve: Óvodai gyakorlat 4. ÓP szak
Neptunkód: OVOANB2036, OVOALB2036

Kreditértéke: 2

A tantárgy besorolása: kötelező

A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 60% gyakorlat
40 % elmélet

A tanóra típusa: gyakorlat és óraszám: 25 óra/félév az adott félévben,

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők: folyamatosan és fokozatosan önálló pedagógiai tevékenység az óvodai csoportban, majd a tevékenységet követő csoportos reflektív és önreflektív szakmai megbeszélés

A számonkérés módja: a gyakorlati jegy feltétele

- az egyéni gyakorlatokon való, a gyakorlati képzési útmutató elvárásainak megfelelő aktív részvétel,
- a hospitálási napló megfelelő színvonalú tartalmi és formai kidolgozásai határidő
- a csoportos szakmai megbeszéléseken való aktív részvétel

A tantárgy tantervi helye: 4. félév

Előtanulmányi feltételek: Óvodai gyakorlat 3. (párhuzamosan is felvehető), Környezeti nevelés és módszertana, Ének-zene és módszertana 2., Óvodai bemutató 2.

Tantárgyleírás:

A kurzusok során fokozatosan és koncentrikusan bővíthetők a hallgatók munkaerőpiac által elvárt kulcskompetenciái, munkakompetenciái, vezetői kompetenciái. A gyakorlat során elmélyítendő szakmai kompetenciák:

- a hivatástudat megalapozása és kialakítása
- a pedagógiai készségek és képességek fejlesztése
- a szakmai műveltség és a gyakorlati ismeretek szintézise
- gyermekcentrikus szemléletmód formálása
- az óvoda életének megismerése, a nevelői feladatok gyakorlása,
- az óvodai nevelés dokumentumainak megismerése: Alaprogram, helyi nevelési program, IMIP, SZMSZ,
- az óvodai élet szokásai: az óvodai szokások, a napirend, a hetirend, felépítésük módjainak megismerése
- a gyermeki tevékenységek tervezése szervezése, ellenőrzése, értékelése
- a tanítási-tanulási folyamat tevékenységének tervezése szervezése, irányítása, ellenőrzése,
- kommunikáció az óvodapedagógusokkal, segítő szakemberekkel, a dajkákkal, a szülőkkel, társintézményekkel

Az önállóan ellátandó tevékenységformák: gondozási tevékenységek, bekapcsolódás a játékba, gyermekmegfigyelés, a játéktevékenységek feltételeinek megteremtése a csoport szokás- és napirendjének ismeretében, munkajellegű tevékenységek feltételeinek biztosítása, a mindennapos

mozgás vezetése, az **ének-zene, énekes játék; a külső világ tevékeny megismerése a környezeti nevelés** keretén belüli komplex képességfejlesztés és ismeretszerzés tervezése, szervezése, irányítása.

A csoport előtti hallgatói tevékenységet követő megbeszélés tematikus beszélgetőcsoport, a csoport a pszichológiai gyakorlatban megfogalmazott szabályok szerint működik (titoktartási kötelezettség, a megszólalás és a hallgatás joga, őszinteség és tapintat kérdése, stb.).

A csoport feladata, hogy a közösen látottak elemzésével segítse elő

- az elméletben tanultak gyakorlati alkalmazását,
- az árnyalt szakmai szemléletmód fejlődését,
- a reális, de tapintatos véleménynyilvánítás formáinak elsajátítását,
- a helyes önértékelésre való képesség alakítását,
- a csoporttársak egymással és a szakvezető óvodapedagógussal, gyakorlatvezető tanárral való kapcsolatának mélyülését.

Fokozatosan alakuljon ki olyan szakmai műhely, amelyet a csoport minden egyes tagja biztos szakmai háttérnek érezhet, és amely minden tag szakmai kompetenciájának erősödéséhez hozzájárul.

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom*:

- Gyakorlati képzési útmutató
http://avkf.hu/sites/default/files/gyakorlati_kepzesi_utmutato_2016-2017_nappali.pdf
http://avkf.hu/sites/default/files/gyakorlati_kepzesi_utmutato_2016-2017_levelezo.pdf
- Pálfi Sándor (szerk.): *Óvodapedagógiai módszertani kézikönyv*, Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015. ISBN 978 963 473 205 1
- Kovácsné Bakosi Éva: *A gyakorlatvezetés módszertani kézikönyve*, Debreceni Egyetem, Debrecen, 2015. ISBN 978 963 473 863 3

Előírt szakmai kompetenciák, kompetenciaelemek, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul:

tudása

- Rendelkezik az 3-7 éves gyermek harmonikus és komplex személyiség-kibontakoztatását, teljes körű egészségfejlesztését megalapozó és elősegítő szaktudományos és módszertani ismeretekkel.
- Ismeri az óvodai nevelés szakterületének alapvető dokumentumait, tisztában van az óvodai nevelés általános céljaival, feladataival, a tevékenységi formák tartalmaival és ezek összefüggéseivel.
- Ismeri az óvodai nevelésben alkalmazható tervezés különböző szintjeit, a tervezés elméletét és módszertanát, az egyes szintek összefüggéseit, sajátosságait.
- Ismeri az óvodás gyermek megismerésének módszereit.
- Tisztában van a játéktevékenység gyermeki fejlődésben betöltött meghatározó szerepével.
- Ismeri a 3-7 éves gyermek személyiségének kibontakoztatásához, az életkori sajátosságoknak és az egyéni fejlődési ütemnek megfelelő differenciált stratégiákat és módszereket, ezek kiválasztásának és alkalmazásának szempontjait, lehetőségeit.
- Értelmezni tudja a gyermeki fejlődés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.
- Tájékozott az integráció és inklúzió kérdéskörében.
- Rendelkezik az óvodai nevelés feladatainak ellátásához szükséges alapvető család- és gyermekvédelmi ismeretekkel, és tájékozott a segítségnyújtás lehetőségeiről.
- Ismeri az óvodapedagógusi hivatás szakmai, etikai és jogi szabályait, társadalmilag elfogadott normáit, az óvodapedagógus szerepkörhöz tartozó kommunikáció sajátosságait és hatásrendszerét.

képességei

- Pedagógiai, pszichológiai, társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait figyelembe véve alkalmazza.
- A 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőinek és egyéni sajátosságainak ismeretében meghatározza és kiválasztja a megfelelő nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat és tartalmakat, képes a pedagógiai folyamat differenciált irányítására-facilitálására, elemzésére és értékelésére.
- Támogatja a 3-7 éves gyermek személyiségének harmonikus kibontakoztatását, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítását.
- Megfigyeli, feltérképezi és rögzíti a 3-7 éves gyermek személyiségének, képességstruktúrájának sajátosságait, és a gyermeket körülvevő családi közeg szociokulturális meghatározóit, képes az óvodás gyermek fejlődésének nyomon követésére.
- A gyermekintézmény partnereivel - család, bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, szakszolgálatok, szakmai szolgáltatók, más köznevelési intézmények, fenntartó - előítéletmentes, kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer alakít ki, együttműködik, szakmai szituációkban szakszerűen, közérthetően és hitelesen kommunikál, a gyermeket érintő problémák esetén segítséget nyújt, a megoldási lehetőségek kidolgozásában közreműködik. Eligazodik az óvodai nevelést szabályozó szakmai, etikai és jogi dokumentumokban, azok vonatkozó részeit mindennapi munkája során felhasználja.

attitűdje

- Elkötelezett a 3-7 éves gyermek és a gyermekcsoport tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezését és bővítését elősegítő stratégiák, módszerek, tevékenységek megválasztása és a támogató környezet kialakítása iránt.
- Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermek-, játék- és tevékenységközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Nyitott szimbolikus önkifejezési formák irányába, művészeti tevékenységekben szívesen vesz részt.
- Elfogadja, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.
- Igénye van az óvodai nevelési folyamat több szempontú elemzésére-értékelésére, és az eredmények tükrében a jövőbeni tervek és tevékenységek átgondolására, módosítására.
- Nyitott az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására.

autonómiája és felelőssége

- Felelősséget vállal a rábízott 3-7 éves gyermekekért, a gyermekcsoportért, a nevelési intézményben végzett tevékenységéért.
- Felelősséget vállal az óvodai nevelési folyamat tervezése során hozott döntéseiért és pedagógiai tevékenységének következményeiért.
- Reflektív óvodapedagógusként, autonóm személyiségként szakmai fejlődésének tudatos irányítója.
- Szakmai együttműködések kialakításában és fenntartásában felelősséggel működik közre.
- Óvodapedagógiai, szakmai tevékenységén túl felelősséget vállal saját intézménye küldetéséért és a hazai óvodaiügy nemzetközileg is elismert értékeinek megőrzéséért.

Tantárgy felelőse: Zóka Katalin, főiskolai tanár, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k): Bartha Enikő, főiskolai tanársegéd, PhD-jelölt, Bitter Noémi, óraadó oktató